

บทบาทด้านการเมืองการปกครองของบุเช็กเทียนในวรรณกรรม ร่วมสมัยต่างประเภท^{1*}

The Roles of Bu Check Tian in the Politics and Government in Different Genres of Contemporary Literature

รองศาสตราจารย์ พชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายจะวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของพระนางบุเช็กเทียนด้านการเมืองการปกครองในวรรณกรรมร่วมสมัยต่างประเภทโดยใช้ตัวบทที่เป็นหนังสือ ได้แก่ วรรณกรรมแปลพงศาวดารจีนเรื่องซุยถังเล่มที่ 4-5 บุเช็กเทียน ซิงกัตตอนบุเช็กเทียน จักรพรรดินีโหด และตัวบทที่เป็นละครชุดจินซึ่งทำเป็นทีวีได้แก่ บุเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดินและบุเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทองผลการวิเคราะห์พบว่าบทบาทของพระนางบุเช็กเทียนในวรรณกรรมประเภทหนังสือนั้นมีเนื้อหาแสดงถึงคุณสมบัติด้านให้โทษต่อราชวงศ์ถัง ชุนนาง บ้านเมืองและประชาชนมากกว่าให้คุณแต่เนื้อหาในวรรณกรรมประเภทบทละครชุดจินพบว่าบทบาทของพระนางบุเช็กเทียนแสดงถึงคุณสมบัติด้านที่ให้โทษต่อราชวงศ์ถัง ชุนนาง บ้านเมืองและประชาชนมากกว่าให้โทษ ทั้งนี้อาจเพราะวรรณกรรมที่เป็นหนังสือดังกล่าวข้างต้นแต่งในสมัยโบราณ อีกทั้งผู้แต่งมักเป็นเพศชาย และชาวจีนในสมัยก่อนจะยึดมั่นในระบอบปิตาธิปไตย จึงไม่ยอมรับความสามารถของพระนางบุเช็กเทียนในด้านการเมืองการปกครอง แต่ผู้เขียนบทละครชุดจินดังกล่าวข้างต้นเป็นบุคคลในยุคปัจจุบัน ซึ่งยอมรับในเรื่องสิทธิสตรี และสติปัญญาความรู้ความสามารถของสตรีว่า สามารถมีเท่าเทียมกับบุรุษได้ เมื่อสตรีมีการศึกษาเล่าเรียนเช่นบุรุษ

คำสำคัญ : บุเช็กเทียน, การเมืองการปกครอง, วรรณกรรมร่วมสมัยต่างประเภท

^{1*} บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยบทบาทของบุเช็กเทียนในวรรณกรรมร่วมสมัยต่างประเภท ปี พ.ศ. 2559

ABSTRACT

This research article aimed to analyze and compare the roles of Bu Check Tian in the politics and government in different genres of contemporary literature based on the literary texts of The Thai Translation of the Chinese Annals of Sui Thang (Volumes 4-5: Bu Check Tian) and Si Kang (“Bu Check Tian: A Cruel Queen” Episode) as well as on the DVD Chinese series of “Bu Check Tian: Chom Nang NeuPhaendin (The Shadow of Empress Wu)” and “The Empress of China”. The findings revealed that the roles of Bu Check Tian in the literary texts were portrayed to be more negative than positive towards the Tang Dynasty, the courtesans, the nation and the people. However, it was found that the drama series portrayed the roles of Bu Check Tian to be more positive than negative towards the Tang Dynasty, the courtesans, the nation and the people. This was possibly because the literary texts were composed in the ancient time and invariably by male writers. Living in a patriarchal society, the Chinese people in the old days denied Bu Check Tian’s political and governmental capabilities. On the contrary, the writers of the Chinese drama series were of the contemporary period, and thus more ready to acknowledge the women’s rights, intellect, knowledge and ability derived from equal opportunities in education between men and women in today’s world.

Keywords : Bu Check Tian, Politics and Government, Different Genres of Contemporary Literature

บทนำ

บุเช็กเทียนเป็นวรรณกรรมแปลพงศาวดารจีนที่มีผู้ถ่ายทอดเป็นภาษาไทย ทั้งรูปแบบที่เป็นหนังสือและรูปแบบที่เป็นบทละครชุด ซึ่งปัจจุบันมีจำหน่ายเป็นวีดีโอ ในส่วนที่เป็นหนังสือนั้นมีวรรณกรรมแปลประเภทนวนิยายอิงพงศาวดารหลายเรื่อง ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทชีวิตของพระนางบุเช็กเทียน เช่น เรื่องซุยถัง บุเช็กเทียน ซิกังตอนบุเช็กเทียน จักรพรรดินีโหด ในส่วนของบทละครชุด ที่ทำเป็นวีดีโอนั้นก็มีละครชุดบุเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดิน จอมนางบัลลังก์เลือด ตำนานจักรพรรดิบุเช็กเทียน บุเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทอง โดยเนื้อหาแต่ละเรื่องบทบาทพระนางบุเช็กเทียนจะมีความแตกต่างกันไปบ้างตามแต่จินตนาการหรือมุมมองของผู้ประพันธ์ ผู้วิจัยพบว่าละครชุดบุเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดินและบุเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทองมีตัวละครที่มีตัวตนปรากฏในประวัติศาสตร์จีนมากกว่าบทละครชุดจีนเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ ตั้เหรินเจีย จางซุนอู่จี้ หลี่จิง ซูเจีย หลี่หง หลี่เสียน หลี่เสียน หลี่ตัน หลี่จี้ หลี่จิงเย่ หลี่อวี่ผู้เฉียไหวอ้อ ไหลจุ่นเฉิน โจ้วซิง หมิงฉงเอี้ยน ชวีจิ้นจง หลอปิงหวาง อู่เฉิงสือ (อู่ซานซือหรือบุซานซือ) จางอ้อจือ จางซางจง ผ่ายเอี้ยน (ทวีป วรรณิก 2542) เอ้อหลานหมิ่นจือ เอ้อหลานหมิ่นเยี่ย เชียอ้าว เชียเหยหาวน (วีระชัย โชคมุกดา 2557) ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้ตัวบทจากเนื้อหาในบทละครจีนสองชุดนี้เป็นข้อมูลหลักในวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทด้านการเมืองการปกครองของพระนางบุเช็กเทียนกับบทบาทพระนางบุเช็กเทียนที่ปรากฏในวรรณกรรมแปลประเภทนวนิยายอิงพงศาวดารจีน

วัตถุประสงค์

วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของพระนางบุเช็กเทียนด้านการเมืองการปกครองในวรรณกรรมร่วมสมัยต่างประเทศ

ขอบเขตของการวิจัย ข้อมูลในวิเคราะห์มีดังนี้

1. เนื้อหาในวรรณกรรมแปลอิงพงศาวดารจีนเรื่องบุเช็กเทียน ซุยถังเล่ม 4-5 ซิกังตอนบุเช็กเทียน จักรพรรดินีโหด
2. เนื้อหาในบทละครชุดจีนเรื่องบุเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดินและบุเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทอง

ข้อตกลงเบื้องต้น

คำที่ใช้เรียกชื่อตัวละครมีมากกว่าหนึ่งสำเนียง มีทั้งจีนฮกเกี้ยน จีนแมนดาริน เช่น บุเช็กเทียนหรืออู่ (หวู่) เจ้อเทียน, เฮงฮองเฮาหรือหวังฮ่องเฮา, เด็กยี่นเกียดหรือตี้เหรินเจีย, ฮ่องตี้

หรือฮ้องเต้, เขียวชุกฮุยหรือเขียวชูเฟย, พระเจ้ายวยงฮ้องตี้หรือถ้งรู่ยง, บุษ่าซือหรือฮู่ซันซือ, บังเสียวโปหรือเซียไหวอี่, หลีซุนฮองหรือหลีหยวนกั๋ง, ลี้ตี้หรือจ้อลันหรือจ้อหนุหรือหลี่จ้อ, ไทเฟงหรือไทผิง, เซียงกวนอวนหยีหรือช่านกวนห้วนเออร์, ซื่อวักก่าเงียบหยีหรือวักก่านเย่, ซือราซวงค์จิ่วหรือโจว

ผลของการวิเคราะห์

1. บทบาทพระนางบูเช็กเทียนในด้านการเมืองการปกครองด้านที่ให้โทษ

บทบาทพระนางบูเช็กเทียนในด้านการเมืองการปกครองด้านที่ให้โทษ หมายถึงพฤติกรรมหรือการแสดงออกใด ๆ ที่ตามที่ให้โทษต่อราชวงศ์ถัง บ้านเมือง ขุนนางและประชาชนชาวจีนในขณะนั้น ดังข้อมูลที่ผู้วิจัยเขียนไว้ในตารางเปรียบเทียบต่อไปนี้

	ซุยถ้ง	บูเช็กเทียน	ฉีกั๋งตอนบูเช็กเทียน	จักรพรรดินีโหด	บูเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดิน	บูเช็กเทียน 2014 นางพญากบฏลี้กั๋ง	หมายเหตุ
พระนางบูเช็กเทียนทรงเป็นสตรีที่ใช้เสน่ห์ทางเพศทำให้ตนเองได้เลื่อนฐานะขึ้นไปในตำแหน่งที่สูงขึ้น	/	/	/	/	-	-	เรื่องซุยถ้ง บูเช็กเทียนจักรพรรดินีโหดมีเนื้อหาว่าพระนางทรงใช้เสน่ห์ยั่วชวนฮ้องเต้ถ้งไท่จง และหลี่จ้อให้หลงรักด้วยจึงได้เป็นฮ่องเฮาในยุคฮ้องเต้ถ้งเกาจง
พระนางบูเช็กเทียนทรงเป็นสตรีที่รักความฟุ้งเฟ้อหรูหราไม่คำนึงถึงประชาชน	-	-	-	/	-	-	จักรพรรดินีโหดมีเนื้อหาว่า 1.พระนางบูเช็กเทียนทรงโปรดความหรูหรา ฟุ่มเฟือยจึงทรงจัดงานบวงสรวงที่ภูเขาไท่ซานอย่างยิ่งใหญ่ 2.เรื่องฉีกั๋งตอนบูเช็กเทียนพระนางทรงสร้างสวนดอกไม้ในวัง โดยสั่งหัวเมืองต่างส่งต้นไม้มาให้ที่เมืองหลวง ขูดสละ สร้างกำแพงและสะพานขึ้นหลายแห่งในสวนนั้น

	ชื่อย่อ	บุเช็กเทียน	ฉีกตอนบุเช็กเทียน	จักรพรรดินีเห่	บุเช็กเทียน จอมนางเหนือแผ่นดิน	บุเช็กเทียน 2014 นางพญาล้างทอง	หมายเหตุ
พระนางบุเช็กเทียน ทรงเป็นสตรีที่ ทำงานก้ำก๋ายงาน ราชการแผ่นดินของ ฮ่องเต้	/	/	/	/	-	-	นวนิยายวรรณกรรมแปลอิง พงศาวดารทั้ง 4 เรื่องมีเนื้อหา ว่าพระนางบุเช็กเทียนทรงมี บทบาททางการเมืองโดย แทรกแซงราชกิจของฮ่องเต้ดังนี้ 1.ทรงออกว่าราชการแผ่นดิน พร้อมกับฮ่องเต้ถึงเก้าจง 2.ทรงออกว่าราชการแผ่นดิน แทนฮ่องเต้ถึงเก้าจงโดยอ้างว่า ฮ่องเต้ประชวร 3.ทรงแต่งตั้งตนเองเป็นฮ่องเต้ หญิงแทนการแต่งตั้งรัชทายาท เป็นฮ่องเต้ เมื่อถึงเก้าจงฮ่องเต้ สิ้นพระชนม์
พระนางบุเช็กเทียน ทรงเป็นสตรีที่ฉลาด มีเล่ห์เหลี่ยมมีความ ะยานทรงต้องการ มีพระราชอำนาจ ทางการเมือง	/	/	/	/	-	-	นวนิยายวรรณกรรมแปลอิง พงศาวดารทั้ง 4 เรื่องมีเนื้อหา ว่าพระนางบุเช็กเทียนทรงใช้ สติ ปัญญาอย่างมีเล่ห์เหลี่ยม ในด้านต่าง ๆ เพื่อเอาตัวรอด และเพื่อสร้างเสริมอำนาจทาง ด้านการเมืองดังนี้ 1.เมื่อหมอดูหยวนเทียน กัทำนายเรื่องสตรีแซ่บูจะ มาล้มล้างอำนาจราชวงศ์ถึง พระนางทรงเอาตัวรอดจาก ปัญหาทางการเมืองโดยทรง ขออนุญาตฮ่องเต้ถึง ไท่จง ออกบวชเพื่อหนีโทษประหาร

	ชื่อย่อ	บุเช็กเทียน	ฉีกังตอนบุเช็กเทียน	จักรพรรดินีโหด	บุเช็กเทียน จอมนางเหนือแผ่นดิน	บุเช็กเทียน 2014 นางพญาล้างท้อง	หมายเหตุ
							2. พระนางทรงวางอุบายกำจัดเฮง(หวัง)ฮองเฮาเพื่อจะได้ขึ้นเป็นฮองเฮาแทน 3. พระนางทรงบำเรอเรื่องทางเพศแก่ฮองเต๋ถึงแกจงทำให้สิ้นพระชนม์เร็วขึ้นเพื่อพระนางจะได้มีอำนาจทางการเมืองแทนที่ฮองเต๋ 4. พระนางทรงวางอุบายกำจัดรัชทายาท 2 พระองค์ เพื่อจะได้มีอำนาจปกครองบ้านเมืองแทนที่รัชทายาท 5. ขณะที่พระนางทรงดำรงตำแหน่งฮองเต๋ก็ทรงตั้งกองสอดแนมไว้เพื่อสืบว่าเชื้อพระวงศ์หรือขุนนางคนใดต่อต้านพระนางบุคคลนั้นก็จะถูกกำจัดเพื่อความมั่นคงทางการเมืองของพระนาง
พระนางบุเช็กเทียนทรงเป็นสตรีที่ทำผิดประเพณีจีนในเรื่องเพศสัมพันธ์กับผู้ชายหลายคน	/	/	/	/	-	-	พระนางบุเช็กเทียนทรงเป็นฮองเต๋หญิงที่ถูกตำหนิว่าไม่รักษาจารีตประเพณีเพราะบทบาทของพระนางที่ปรากฏในวรรณกรรมแปลอิง

	ชื่อย่อ	บุเช็กเทียน	ชื่อก่อนบุเช็กเทียน	จักรพรรดินีโหด	บุเช็กเทียน จอมนางเงือกแผ่นดิน	บุเช็กเทียน 2014 นางพญาล้างทอง	หมายเหตุ
							พงศาวดารจีนนั้นทรงประพฤติ ผิดศีลธรรมเพราะทรงมีเพศ สัมพันธ์กับชายหลายคน ดังนี้ เรื่องชุยถ้งทรงมีความสัมพันธ์ ทางเพศกับหลานชายบุชำซือ พระบงเสียวโป(เซียไหวอิ) เรื่องบุเช็กเทียนมีความสัมพันธ์ ทางเพศกับหลวงจีนเองหวยหัง เมื่อเป็นฮ่องเต้ก็มีสนมชายหนุ่ม แซ่เตีย 2 พี่น้องและซิเง่าเฉา เรื่องชื่อก่อนบุเช็กเทียน มีความสัมพันธ์ ทางเพศ กับบุชำซือ พระบงเสียวโปและ ซิเง่าเฉาจนมีบุตรชาย 1 คน เรื่องจักรพรรดินีโหดมีความ สัมพันธ์ทางเพศกับพระเองฮวย หัง พระบงเสียวโป ชายหนุ่มแซ่ เตีย 2 พี่น้อง
พระนางบุเช็กเทียน ทรงเป็นสตรีที่ใจคอ โหดร้าย	/		/	/	/	-	วรรณกรรมแปลงพงศาวดาร จีนทั้ง 4 เรื่องมีเนื้อหาแสดง ให้เห็นว่าพระนางบุเช็กเทียน ทรงวางแผนฆ่าคนที่ใกล้ชิด ด้วยจิตใจโหดร้ายเพื่อก้าวขึ้น สู่การเป็นผู้มีบทบาททางการเมือง เมืองดังนี้ 1.ทรงวางยาพิษรัชทายาท หลี่หัง

	ชื่อย่อถึง	บุเช็กเทียน	ฉีกังตอนบุเช็กเทียน	จักรพรรดินีโหด	บุเช็กเทียน จอมนางเหนือแผ่นดิน	บุเช็กเทียน 2014 นางพญาล้างถังทอง	หมายเหตุ
							2.ทรงกำจัดรัชทายาทองค์ที่สองที่เหลือด้วยข้อหากบฏ โดยเนรเทศไปอยู่หัวเมืองปาโจว ทรงถอดยศของโอรสองค์ที่ 3 หลีเจ้อออกจากความเป็นฮ่องเต้เพราะเขาปลั่งปากว่า ยกบ้านเมืองให้บิดามเหสีของพระองค์ก็ยังได้ 4.ทรงกำจัดพระโอรสของถังเกาจงฮ่องเต้ที่เกิดจากสตรีอื่นๆ เชื่อพระวงศ์และ ขุนนางที่ต่อต้านพระนาง 5.เรื่องฉีกังตอนบุเช็กเทียน และชื่อย่อถึงเล่าว่าทรงฆ่าพระราชธิดาของพระองค์เพื่อใส่ร้ายเอง(หวัง)ฮองเฮา และทรงสั่งตัดมือ ตัดเท้าหวัง(เอง)ฮองเฮาและสนมเซียวซกฮุย (เซียวซุเพย)แล้วให้นำร่างไปแช่ตุ่มสุราจนตาย และทรงสั่งฆ่าพระบั้งเสียวโป (เซียวไหวอี่) ด้วยวิธีการที่ทารุณเพราะพูดจาจ้วงพระองค์

	ชื่อย่อ	บุเช็กเทียน	ชื่กกตอนบุเช็กเทียน	จักรพรรดินีโหด	บุเช็กเทียน จอมนางเหนือแผ่นดิน	บุเช็กเทียน 2014 นางพญาบัลลังก์ทอง	หมายเหตุ
							6.เฉพาะเรื่องบุเช็กเทียนกับเรื่องชื่กกตอนบุเช็กเทียนแล้วว่าพระนางมีโอรสที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์กับชีเงาเมื่อก่เกิดมาหน้าตาอัปลักษณ์พระนางทรงรังเกียจให้ชนที่นำเด็กนั้นไปฆ่า 7.เฉพาะเรื่องชื่กกตอนบุเช็กเทียนแล้วว่าพระองค์ทรงสั่งฆ่าตระกูลชื่ทั้งตระกูลเพราะทรงพิโรธชื่ทั้งเพียงคนเดียว 8.เรื่องจักรพรรดินีโหดแล้วว่าพระนางทรงวางยาฆ่าพี่สาวกับหลานสาวเพราะหึงหวง และทรงสั่งประหารชีวิตตระกูลชั้นกวนเกือบทั้งตระกูล เมื่อทรงจับได้ว่าขุนนางชั้นกวนอี่ทูลยุยงย่องแต่ถึงเอาจงให้ปลดพระนางออกจากตำแหน่งของเธอ

2. บทบาทพระนางบุเช็กเทียนด้านการเมืองการปกครองในด้านที่ให้คุณ

บทบาทพระนางบุเช็กเทียนด้านการเมืองการปกครองในด้านให้คุณ หมายถึงพฤติกรรมหรือการแสดง ออกใด ๆ ก็ตามที่ให้คุณต่อราชวงศ์ถัง บ้านเมือง ขุนนางและประชาชนชาวจีนในยุคนั้น ดังข้อมูลที่ผู้วิจัยเขียนในตารางเปรียบเทียบต่อไปนี้

	ชื่อย่อ	บุเช็กเทียน	จี้กั๋งตอญุเช็กเทียน	จักรพรรดินีไท่	บุเช็กเทียน จอมนางเหนือแผ่นดิน	บุเช็กเทียน 2014 นางพญากับปลั่งกั๋ง	หมายเหตุ
พระนางบุเช็กเทียน ทรงเป็นสตรีที่ฉลาด มีสติปัญญา และ รอบคอบ เห็นการณ์ ไกล	-	/	-	/	/	/	1.บทละครทั้งสองเรื่องมีเนื้อหาว่าพระนางทรงอ่านหนังสือเพื่อศึกษาเรื่องการเมืองมาก พระนางจึงทรงให้ข้อเสนอแนะที่ดีแก่ฮ่องเต้เสมอเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ฮ่องเต้ทรงโปรดปรานพระนางมาก 2.บทละครทั้งสองเรื่องแสดงให้เห็นว่า พระนางทรงมีบทบาทในการเมืองเพราะฮ่องเต้ถึงแก่ทรงประชวรบ่อย ดังนั้นพระนางจึงจำเป็นต้องรับผิดชอบงานต่าง ๆ แทนฮ่องเต้เพื่อทำให้งานราชการลุล่วงโดยไม่ตกค้าง 3.บุเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดิน พระนางทรงมีจิตวิทยาและวาทศิลป์ในการเกลี้ยกล่อมคนให้คล้อยตามความคิดเห็นของพระนาง เช่น การตรัสโต้ตอบชานกวนอูในเรื่องที่พระนางควรมีสิทธิ์เข้าไปร่วมงานบวงสรวงที่เขาไท่ชานกับฮ่องเต้ว่าหากไม่มีหญิงแล้วชายจะมาจากไหน ดังนั้นชายหญิงควรมีสิทธิ์เท่าเทียมกันกับชายในการทำงานด้าน นอกจากนี้ยังทรงสามารถเกลี้ยกล่อมเสนาบดีซ้ายฝ้ายเอี้ยนที่มักต่อต้านพระนางให้ยอมรับเหตุผลของพระนางว่าทรงมีความ

	ชื่อย่อ	บุเช็กเทียน	ฉากตอนบุเช็กเทียน	จักรพรรดินีโหด	บุเช็กเทียน จอมนางเหนือแผ่นดิน	บุเช็กเทียน 2014 นางพญาบัลลังก์ทอง	หมายเหตุ
							จำเป็นต้องดูแลราชกิจต่าง ๆ แทนฮ่องเต้เพราะประจวบรอย 4.บุเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดิน พระนางทรงสามารถวางแผนปราบกบฏหลี่จี้จวงและกบฏหลี่จี้จวงสำเร็จ 5.บุเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทองพระนาง ทรงมีไหวพริบสามารถพลิกแพลงให้ตนเองพ้นภัยอันตรายในสถานการณ์ที่คับขันได้หลายครั้ง เช่นการที่หมอดูจะทำนายว่าพระนางจะล้มล้างราชวงศ์ถัง พระนางก็หลอฮ่องเต้ให้จงออกจากวังไปรับใช้องค์หญิงเกาหยางเพื่อแสดงให้เห็นว่าพระนางจะไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองอีกต่อไปพระนางจึงรอดพ้นจากการถูกประหารชีวิต 6.บุเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทองพระนางทรงฉลาดในการเลือกใช้ขุนนางชั้นผู้น้อยที่มาจากคนฐานะต่ำต้อยเช่น หลี่อู่ ไซวี่จิงจิง เพื่อให้คนเหล่านี้เป็นฐานกำลังอำนาจเพื่อต่อรองกับขุนนางชนชั้นสูงที่คิดจะกำจัดพระนาง 7.บุเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทองพระนางทรงวางแผนให้นายพลหลี่จี้ยินยอมช่วยฮ่องเต้

	ชื่อย่อ	บุเช็กเทียน	จี้กั๋งตอญบุเช็กเทียน	จักรพรรดินีโหด	บุเช็กเทียน จอมนางเหนือแผ่นดิน	บุเช็กเทียน 2014 นางพญากับปลั่งกั๋ง	หมายเหตุ
							ถึงแก่อสัญกรรมปราบกบฏองค์หญิง เกาหยาง 8.บุเช็กเทียนจอมนางเหนือ แผ่นดินสะท้อนให้เห็นว่า พระนางทรงฉลาดที่จะเลือก ใช้คนดีมีความสามารถ และ ซื่อสัตย์ต่อฮ่องเต้ เช่น หลี่จี้ ตั้ เหรินเจียให้ทำงานราชการเพื่อ บ้านเมือง 10.เรื่องจักรพรรดินีโหดก็ยังมี เนื้อหาที่แสดงถึงบทบาทของ ความเป็นผู้นำที่ทันสมัย เช่น ส่งเสริมการเกษตร เลี้ยง ไหม ผ่อนปรนการเกณฑ์ทหาร ส่งเสริมสันติภาพ ยกเว้นภาษี บางท้องถิ่น ให้เสรีภาพในการ แสดงออก ฯลฯ
พระนางบุเช็กเทียน ทรงเป็นสตรีที่ใจ กว้าง	-	-	-	-	/	/	1.บุเช็กเทียนจอมนางเหนือ แผ่นดินพระ-นางไม่ทรงลงโทษ ฝ่ายเอียนที่กระด้าง-กระเดื่อง ต่อต้านพระนาง เพราะทรง ทราบว่าฝ่ายเอียนซื่อสัตย์จงรัก ภักดีต่อราชวงศ์ถึง มีประโยชน์ ต่อบ้านเมือง 2.บุเช็กเทียนจอมนางเหนือ แผ่นดินพระ-นางไม่ทรงลงโทษ ประหารชีวิตหลี่จี้จ้วงที่ก่อการ กบฏ ทรงให้เขาไถ่โทษโดยไป เฝ้าสุสานถึงไถ่จาง

	ชื่อย่อ	บุเช็กเทียน	ฉากตอนบุเช็กเทียน	จักรพรรดินีโหด	บุเช็กเทียน จอมนางเหนือแผ่นดิน	บุเช็กเทียน 2014 นางพญาน้ำลึกท้อง	หมายเหตุ
							3.บุเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดินพระ-นางไม่ทรงลงโทษเฮ่อหลาน-หมิงจื่อที่กระด้างกระเดื่องในตอนต้นเรื่อง เพราะเขาคิดว่าพระนางวางยาพิษฆ่ามารดาตน ทั้งพระนางยังส่งเสริมเขาให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 4.บุเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดินพระ-นางทรงประทานอภัยเจิ้งสูที่คิดจะฆ่าพระนางตอนที่ทรงถูกขังอยู่ในตำหนักเย็น พระนางยังทรงเลี้ยงดูชานกวนห้วนเออร์บุตรสาวเจิ้งสูเป็นอย่างดี 5.เรื่องจักรพรรดินีโหด และบุเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดิน แม้หลูปิงหวังเขียนบทความกล่าวโทษพระนางแต่พระนาง บุเช็กเทียนยังทรงตรัสชมหลูปิงหวังว่าเขียนบทความด้วยภาษาที่คมคายเป็นคนเก่งที่ราชสำนักเสียโอกาสใช้ให้ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมือง

	ผู้ถึง	บุชีกเทียน	ชูกังตอณบุชีกเทียน	จักรพรดิโนทด	บุชีกเทียน จอมนางเหนื่อแผ่นดิน	บุชีกเทียน 2014 นางพญาบัลลังก์ทอง	หมายเหตุ
							6.บุชีกเทียนนางพญาบัลลังก์ทองพระนางทรงไม่ลงโทษรัชทายาท หลี่จิง แม้จับได้ว่า หลี่จิงวางยาพิษฮ่องเต้ถึงแก่อังคฆและปล่อยแมวดำมาหลอกหลอนพระนาง ด้วยทรงเคยสัญญากับนางกำนัลหลิวมารดา เขาว่าจะดูแลหลี่จิง
							1.บุชีกเทียนจอมนางเหนื่อแผ่นดินพระ-นางทูลขอเป็นตัวแทนฮ่องเต้ถึงแก่อังคฆไปประกาศอภัยโทษให้แก่กบฏหลี่จ้วงที่ทองโจว เพื่อรักษาพระเกียรติยศของฮ่องเต้ และป้องกันฮ่องเต้ไม่ให้ได้รับอันตรายจากกบฏคักของคัศตู 2.บุชีกเทียนจอมนางเหนื่อแผ่นดินพระ-นางทรงรับผิดชอบดูแลราชกิจ เมื่อฮ่องเต้ประชวรอย่างเต็มความสามารถ 3.บุชีกเทียนจอมนางเหนื่อแผ่นดินพระ-นางทรงกล้าที่เรียกร้องสิทธิสตรีจนกระทั่งพระนางได้เข้าร่วมงานพิธีบวงสรวงที่เขาไท่ซันกับฮ่องเต้ถึงแก่อังคฆ

	ชื่อย่อ	บุเช็กเทียน	ฉากตอนบุเช็กเทียน	จักรพรรดินีโหด	บุเช็กเทียน จอมนางเหนือแผ่นดิน	บุเช็กเทียน 2014 นางพญาบัลลังก์ทอง	หมายเหตุ
พระนางบุเช็กเทียนทรงเป็นสตรีที่กล้าหาญมีความรับผิดชอบ และจงรักภักดีต่อฮ่องเต้และแผ่นดินถึง	-	-	-	-	/	/	4.บุเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดินพระ-นางทรงจงรักภักดีต่อฮ่องเต้และรักใคร่ประชาชนเคยตรัสว่าในพระทัยพระนางคิดว่าฮ่องเต้และประชาชนแผ่นดินถึงมีความสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด 5.บุเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดินแสดงให้เห็นว่าที่พระนางทรงสถาปนาตนเองเป็นฮ่องเต้ก็เพราะ รัชทายาทหลี่หงปวยจนสิ้นพระชนม์ รัชทายาทองค์ที่สองถูกเนรเทศ ฮ่องเต้และ โอรส หลี่ตั้นก็ยังคงเด็กเกินไป 6.บุเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทองพระนางทรงแสดงความกล้าหาญโดยเสี่ยงชีวิตช่วยฮ่องเต้ไต่จิ้งและฮ่องเต้ถึงแก่อสัญชีพันอันตราย 7.บุเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทองพระนางทรงช่วยฮ่องเต้ถึงไต่จิ้งแสดงความสามารถในการประลองฝีมือยิงธนูจนชนะชาวต่างชาติที่มาท้าทาย 8.บุเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทองพระนางทรงแสดงกล้าหาญและความรับผิดชอบ

	ชื่อย่อ	บุเช็กเทียน	จิกังตอนบุเช็กเทียน	จักรพรรดินีไท่	บุเช็กเทียน จอมนางเหนือแผ่นดิน	บุเช็กเทียน 2014 นางพญบัลลังก์ทอง	หมายเหตุ
							ในการรักษาฐานอำนาจของ ฮ่องเต้ถึงแก่จาง โดยต้องรบกับ นายพลหลี่จี่ให้ยินยอมมาช่วย ปราบกบฏองค์หญิงเกาหยาง
พระนางบุเช็กเทียน ทรงเป็นสตรีที่เด็ด เดี่ยว	/	/	/	/	/	/	1.ทุกเรื่องเมื่อพระนางบุเช็ก เทียนทรงทราบว่ารัชทายาท องค์ที่ 2 หลี่เสียนก่อการกบฏ ก็ทรงใช้อำนาจสั่งให้เนรเทศไป อยู่ป่าโจวเพื่อให้เห็นว่าพระนาง มีพระทัย เด็ดขาด แม้โอรสของ เมื่อทำผิดก็ต้องลงโทษให้เห็น เป็นเยี่ยงอย่าง 2.บุเช็กเทียนนางพญบัลลังก์ ทองมีเนื้อหาว่าห้วงฮองเฮา และสนมเซียวซูเฟย มุ่งร้ายจะ กำจัดพระนางบุเช็กเทียนก่อน จึงถูกฮ่องเต้ถึงแก่จางทรงสั่ง ให้ตีมเหล่าพิษฆ่าตัวตาย ส่วน บทบุเช็กเทียนจอมนางเหนือ แผ่นดินเริ่มเรื่องตอนที่พระนาง บุเช็กเทียน ทรงเป็นฮองเฮา แล้วจึงไม่กล่าวถึงเนื้อหาใน ส่วนนี้

	ชื่อย่อถึง	บุเช็กเทียน	ฉากตอนบุเช็กเทียน	จักรพรรดินีโหด	บุเช็กเทียน จอมนางเหนือแผ่นดิน	บุเช็กเทียน 2014 นางพญาบัลลังก์ทอง	หมายเหตุ
พระนางบุเช็กเทียน ทรงเป็นสตรีที่มีความ จริงใจและมีน้ำใจกับคนที่ตนคิด ว่าเขาเป็นมิตรแท้	-	-	-	-	/	/	1.ชุดบุเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทองพระนางทรงแสดงถึงความรักที่จริงใจต่อฮ่องเต้ถึงไท่จง ในยุคฮ่องเต้ถึงเกาจง พระนางก็ทรงช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ตั้งแต่ยังดำรง
							ตำแหน่งแค่องค์ชายจื่อหนู โดยแนะ นำให้ศึกษาหาความรู้ เรื่องการเมืองการปกครอง 2.บุเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทองพระนางทรงแสดงถึงความจริงใจต่อองค์ชาย หลี่เค่อ ทรงห้ามองค์ชายผู้นี้ไม่ให้ก่อการกบฏทำปิตุฆาต เพราะจะทำให้ไม่สำเร็จและถูกลงโทษ

	ชุย้ง	บูเซ็กเทียน	ฉิกังตอนบูเซ็กเทียน	จักรพรรดินีโหด	บูเซ็กเทียน จอมนางเห็นแผ่นดิน	บูเซ็กเทียน 2014 นางพญาบัลลังก์ทอง	หมายเหตุ
พระนางบูเซ็กเทียน ทรงมีความเห็นใจผู้ ที่ต่ำต้อยกว่า	-	-	-	-	-	/	1.บูเซ็กเทียนนางพญาบัลลังก์ ทองพระนางทรงเห็นใจนาง ก้านัลหลิวมารดาหลังที่ย่องเต๋ ไม่โปรด ไม่ทรงเหลียวแล ทั้ง นางยังถูกเฮง(หวัง)ฮองเฮามาท รงขอร้องแกมบังคับเอาบุตร ชายของนางก้านัลหลิวเป็น โอรสบุญธรรม โดยนางก้านัล หลิวไม่เต็มใจจะยกให้ 2.บูเซ็กเทียนนางพญาบัลลังก์ ทองพระนางทรงเห็นใจขุนนาง ที่มาจากคนสามัญ ฐานะ ต่ำต้อยที่มักถูกพวกขุนนางชั้น สูงดูถูกเหยียดหยาม เช่น ซวี จิงจิงและหลี่อู่ พระนางทรง สนับสนุนขุนนางกลุ่มนี้ให้มี ตำแหน่งที่สูงขึ้น

บทสรุปและอภิปรายผล

เนื้อหาวรรณกรรมแปลงอิงพงศาวดารจีน ได้แก่ เรื่องชุย้ง บูเซ็กเทียน ฉิกังตอนบูเซ็กเทียน จักรพรรดินีโหด ผู้แต่งมักกล่าวถึงบทบาทพระนางบูเซ็กเทียนด้านที่ให้โทษ เช่น มีเนื้อหาในทำนองตำหนิว่า พระนางบูเซ็กเทียนทรงเป็นผู้หญิงที่ใช้เสน่ห์ทางเพศทำให้ฮ่องเต้หลงใหลเพื่อจะได้มีโอกาสเป็นผู้มีอำนาจทางการเมือง ประณามว่าพระนางบูเซ็กเทียนทรงเป็นผู้หญิงที่ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยมและโหดร้ายเพราะทรงใช้อุบายฆ่าแม่กระทั่งพระราชธิดาเพื่อกำจัดเฮง(หวัง)ฮองเฮา ทั้งทรงสั่งให้ฆ่าด้วยวิธีที่ทารุณ ยังมีข้อสันนิษฐานว่า พระนางทรงลอบวางยาพิษฆ่าแม่แต่พระเจ้าถังเกาจงและหลี่หิงรัชทายาท ซึ่งเป็นโอรสองค์โตของพระนางบูเซ็กเทียน เพราะหลี่หิงทรงมีความเห็นทางการเมืองเช่นเดียวกับขุนนางหัวโบราณ เช่น จางซุนอู่จี ช่านกวนอี่

แผ่เยียน อยู่ส่วยเหลียง ที่ยึดในหลักการปกครองในระบบปิตาธิปไตยตามคำสอนของขงจื้อที่กล่าวไว้ว่า บุรุษคือตัวแทนสวรรค์และยิ่งใหญ่เหนือทุกสิ่งทุกอย่าง สตรียอมเชื่อฟังบุรุษและช่วยเหลือบุรุษ ให้เขาดำเนินตามหลักการของเขา ด้วยเหตุนี้สตรีจึงไม่สามารถหาการตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเองและต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์แห่งความเชื่อฟังสามประการคือ เมื่อยังเป็นเด็ก เธอจะต้องเชื่อฟังพ่อและพี่ชาย เมื่อแต่งงานแล้วเธอจะต้องเชื่อฟังสามี เมื่อสามีถึงแก่ความตาย เธอจะต้องเชื่อฟังบุตรชาย เธอไม่ควรคิดถึงการแต่งงานครั้งที่สอง(จุฬชัย มูลศิลป์และจำนง อติวัฒน์สิทธิ์ 2533 : 167) ด้วยวัฒนธรรมจีนยุคก่อน มีความเชื่อว่าชายสูงหญิงต่ำ ชายจึงมีอำนาจเป็นใหญ่ ผู้หญิงจีนในสมัยโบราณจึงเป็นบุคคลชายขอบ ไม่มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน เพราะความเชื่อของชาวจีนในยุคก่อนมีว่าผู้หญิงฉลาดมักไร้คุณธรรม เธอจึงต้องเป็นเพียงผู้ตาม ไม่มีสิทธิ์เป็นผู้นำ ต้องเป็นแม่บ้านทำงานในครอบครัวเท่านั้น ไม่มีสิทธิ์มีเสียงที่จะแสดงความคิดเห็นใด ๆ หรือทำงานใด ๆ ที่เกี่ยวกับสังคมและการเมือง เมื่อพระนางบุเช็กเทียนทรงเข้าไปเกี่ยวข้องกับราชกิจของฮ่องเต้ ขุนนางหัวโบราณจึงคัดค้านการกระทำของพระนางมาก ซึ่งพระนางทรงแก้ปัญหาโดยทรงขูปล่ียงขุนนางที่คล้อยตามความเห็นของพระนางหรือกลุ่มเชื้อพระวงศ์แซ่บู(อู)และประกาศรับสมัครข้าราชการรุ่นใหม่ด้วยการสอบ ยกเลิกการสืบทอดอำนาจจากพ่อไปสู่ลูกของพวกขุนนางระดับสูง เพื่อสร้างฐานอำนาจใหม่ของพระนาง

ส่วนเนื้อหาจากบทละครชุดจีนเรื่องบุเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดินและบุเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทอง บทบาทพระนางบุเช็กเทียนด้านการเมืองการปกครองมักเป็นด้านให้คุณ ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมหรือการแสดงออกใด ๆ ก็ตาม ที่สะท้อนคุณสมบัติของความเป็นผู้นำที่พระองค์ทรงมีแล้วให้คุณต่อราชวงศ์ถึง บ้านเมือง ขุนนางและประชาชนชาวจีนในยุคนั้น จากตารางดังกล่าวข้างต้นวิเคราะห์ได้ว่าเนื้อเรื่องของวรรณกรรมร่วมสมัยต่างประเทศที่เป็นบทละครชุดจีนเรื่องบุเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดินและบุเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทอง ซึ่งแต่งโดยนักเขียนยุคปัจจุบันกลับสะท้อนบทบาทพระนางบุเช็กเทียนในด้านที่ตรงข้ามกันกับบทบาทพระนางบุเช็กเทียนในวรรณกรรมแปลพงศาวดารจีนที่แต่งโดยนักเขียนในสมัยก่อน เช่น การสะท้อนให้เห็นว่า การที่พระเจ้าถังไท่จงฮ่องเต้และพระเจ้าถังเกาจงฮ่องเต้ ที่ต่างก็ทรงรักใคร่พระนางบุเช็กเทียนนั้นไม่ใช่เพราะความสวยงามเท่านั้น แต่ยังมีเหตุผลอื่น ๆ หลายประการที่ทำให้พระนางบุเช็กเทียนสามารถครองใจฮ่องเต้จนกระทั่งสามารถขึ้นสู่ตำแหน่งฮ่องเต้หญิงคนเดียวในประวัติศาสตร์จีน ได้แก่ การมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ไม่เรียนรู้เรื่องการเมืองการปกครอง รอบคอบทรงรู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว ทรงรู้สถานการณ์ สามารถทำให้ตนเองรอดพ้นวิกฤตการณ์ได้หลายครั้ง ทรงเป็นผู้นำทางการเมืองที่มีความรับผิดชอบ กล้าหาญและจริงใจ

ต่อคนที่เธอรัก ไม่แสดงความอิจฉาริษยาผู้หญิงคนอื่น ๆ ที่อยู่ในวังหลัง ทรงคำนึงถึงความสำคัญ
ของบ้านเมือง ราชวงศ์ถังและประชาชนชาวจีน

บทละครชุดบูเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดิน เริ่มต้นเรื่องมีคำกล่าวของพระนาง
บูเช็กเทียนว่า “ข้าปลาบปลื้มกับคำว่าสุริยันจันทรา ข้าปรารถนาจะเกริกเกรียงไกร ดังสุริยัน
ข้าจักต้องอยู่เหนือจักรวาลเพื่อปกครองมวลมนุษย์” สะท้อนให้เห็นว่าผู้เขียนบทละครต้องการ
แสดงให้เห็นว่าพระนางบูเช็กเทียนทรงมีความมั่นใจในความสามารถและสติปัญญาของพระองค์
ว่า จะสามารถทำงานด้านการเมืองการปกครองได้

บทละครชุดเรื่องบูเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดินและบทละครบูเช็กเทียนนางพญา
บัลลังก์ทองมีเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นว่า พระนางจำเป็นต้องยุ่งเกี่ยวกับราชการงานเมือง
ก็เพราะพระเจ้าถังเกาจงประชวรบ่อย หลิ่วสุภาพอ่อนแอ และหลิ่วสิ้นพระชนม์ในวัยหนุ่ม
เพราะหลิ่วกินยาที่ให้โทษมากกว่าให้คุณของหมิงฉงเอียน ส่วนบทละคร บูเช็กเทียนนางพญา
บัลลังก์ทองมีว่า เพราะหลิ่วถูกเอือมหลั่นหมิงเย่และรัชทายาทหลิ่เสียนร่วมมือกันวางยาพิษ
เพราะเธอต้องการแก้แค้นพระนางบูเช็กเทียน ด้วยเธอเชื่อวามารดาเธอตายเพราะพระนาง
บูเช็กเทียนวางยาพิษ ส่วนโอรสหลิ่เสียนก็หวังว่า เมื่อไม่มีองค์ชายหลิ่วพระองค์ย่อมมีโอกาส
ดำรงตำแหน่งรัชทายาทแทน

ส่วนบทละครบูเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทองมีเนื้อหาสะท้อนให้เห็นว่า เสง (หวัง
ฮองเฮาและสนมเขียว ชกฮุย (เขียวซูเฟย) นั้นได้ปองร้ายพระนางบูเช็กเทียนก่อน ดังนั้น
พระนางบูเช็กเทียนจึงจำเป็นต้องวางแผนโต้ตอบบุคคลทั้งสองเพื่อป้องกันตนเอง การตาย
ของบุคคลทั้งสองก็เพราะฮ่องเต้ถังเกาจงทรงสั่งให้ตีมเหสีฆ่าตัวตาย เรื่องพระราชาธิดา
ของพระนางที่มีคำกล่าวหาว่าพระนางทรงฆ่าเพื่อใส่ร้ายเสง(หวัง)ฮองเฮา ก็ไม่ใช่ฝีมือของ
พระนางแต่เป็นการกระทำขององค์หญิงเกาหยางที่ต้องการสร้างความแตกแยกให้เกิดขึ้น
ในหมู่ราชวงศ์เพื่อแก้แค้นฮ่องเต้ถังไท่จงที่ฆ่าคนรักของนาง

ข้อกล่าวหาที่ว่าพระนางบูเช็กเทียนทรงมีความสัมพันธ์ทางเพศกับหลานชายบูซาซือ
พระบังเสียวโป (เซียวไหวอี่) หลวงจินเฮงหวยหิง ชายหนุ่มแซ่เตีย 2 พี่น้องหรือข้อกล่าวหาที่ว่า
พระนางบูเช็กเทียนทรงมีโอรสที่เกิดจากการลักลอบมีเพศสัมพันธ์กับซีเง่าเฉาแล้ว เด็กเกิดมา
หน้าตาอัปลักษณ์พระนางบูเช็กเทียนทรงรังเกียจให้ชนพื้นาเด็กนั้นไปฆ่า รวมทั้งข้อกล่าวหา
ว่าพระนางทรงโหดร้ายสั่งฆ่าตระกูลซีทั้งตระกูลเพราะทรงพิโรธซีกิงเพียงคนเดียว ก็ไม่ปรากฏ
บทบาทเช่นนั้นในเนื้อหาของบทละครทั้งสองชุด สะท้อนให้เห็นว่าผู้เขียนบทละครชุดทั้งสองเรื่อง
ไม่เชื่อในเรื่องดังกล่าวว่าพระนางจะทรงประพฤติเช่นนั้นจริงดังคำกล่าวหา

เรื่องบุเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดิน บทบาทที่แสดงถึงสติปัญญาและความกล้าหาญของพระนางบุเช็กเทียน เช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปี ค.ศ.666 เดือน 1 พระนางบุเช็กเทียนทรงกล้าที่จะเรียกร่องลือสตรีว่าพระนางควรมีสื่อเข้าไปประกอบพิธีบวงสรวงเขาไท่ซันในมณฑลซานตง แม้จะถูกขุนนางหัวโบราณคัดค้านพระนางก็ทรงโต้แย้งว่า ถ้าในโลกนี้ไม่มีผู้หญิง (หยิน) แล้วผู้ชาย(หยาง)มาจากไหน ถ้าไม่มีดินแล้วฟ้ามาจากไหน คนเหล่านั้นก็ไม่อาจหาเหตุผลใด ๆ มาคัดค้านเหตุผลของพระนางได้ นอกจากนี้พระนางบุเช็กเทียนทรงฉลาดที่จะใช้พลังของคนรุ่นใหม่ต่อสู้กับขุนนางชั้นสูงดั้งเดิม โดยการให้คนสามัญทั่วไปสอบเข้ารับราชการได้ ข้อสอบคือการให้แต่งบทกวีนิพนธ์กับความเรียงแทนการสอบความรู้ในลัทธิขงจื้อแบบเดิม ทำให้พระนางได้ขุนนาง รุ่นใหม่ ๆ มารับราชการแทนที่กลุ่มขุนนาง ที่สืบเชื้อสายตระกูลขุนนางชั้นสูงดั้งเดิม พระนางยังทรงวิจารณ์ญาติที่ดีในการเลือกใช้คนดีที่ซื่อสัตย์ มีความรู้ความสามารถให้ทำงานราชการในตำแหน่งสำคัญ ๆ ดังเช่น หลี่จี้ เด็กย่นเกียด (ตี้เหรินเจีย) ชวีจิ้งจิง เป็นต้น

แม้แต่ข้อมูลจากหนังสือวรรณกรรมแปลพงศาวดารจีนที่เนื้อหาค่อนข้างตำหนิหรือประณามพระนางบุเช็กเทียนก็ยังมีเนื้อหาบางตอนที่กล่าวว่า พระนางทรงใคร่ครวญพิจารณาเลือกใช้คนดีในการทำงานช่วยชาติบ้านเมือง ดังเช่น ประกาศรับสมัครสอบคนทั่วไปเข้าทำงานราชการ อนุญาตให้สตรีรับราชการได้ถ้ามีความสามารถเพียงพอ เลือกพิจารณาขุนนางที่อยู่หัวเมืองแต่เป็นคนดี มีความสามารถรับใช้ใกล้ชิดในเมืองหลวง เช่น เด็กย่นเกียด (ตี้เหรินเจีย) ดังความตอนหนึ่งในบุเช็กเทียนมีว่า

บุเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงเสด็จออกพระที่นั่งกิมล่วนเต้ย จึงรับสั่งแก่เด็กย่นเกียดว่า ท่านแข่งเสียงเป็นขุนนางผู้ใหญ่ ได้รับราชการมาช้านาน มีนิสัยใจคอซื่อสัตย์ต่อแผ่นดิน ทั้งเอาใจใส่ในราชการบ้านเมือง มีความดีความชอบเป็นอันมาก เห็นว่าต่อไปท่านจะเป็นคนต่างหูต่างตาเราได้ ตั้งแต่นี้ท่านจงเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน ช่วยทำนุบำรุงบ้านเมืองให้เจริญยิ่งขึ้นเถิด... แต่นั้นมาขุนนางทั้งฝ่ายหน้า ฝ่ายในก็พากันเกรงกลัว เด็กย่นเกียดยิ่งนัก พวกที่มีใจเป็นพาลถึงแม้จะเป็นที่โปรดปรานของบุเช็กเทียนฮ่องเต้ก็เข็ดขยาดมิอาจทำการกำเริบให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อนเหมือนแต่ก่อน บุเช็กเทียนฮ่องเต้จึงได้ครอบครองราชสมบัติโดยเรียบร้อยมาถึงยี่สิบปีเศษ (ม.ป.ป. : 271-272)

ความแตกต่างระหว่างมุมมองของนักเขียนที่อยู่ต่างยุคสมัยสืบเนื่องมาจากอิทธิพลของความเชื่อตามวัฒนธรรมที่ต่างกัน วัฒนธรรมจีนโบราณมีความเชื่อว่าชายสูงหญิงต่ำ

สังคมศักดินาสยามราชวงศ์ตั้งอยู่ภายใต้อิทธิพลลัทธิขงจื๊ออย่างแน่นแฟ้นถือว่า สตรีเพศมีฐานะต่ำต้อยกว่าบุรุษ และสตรีก็มีหน้าที่สำคัญอยู่ที่การเชื่อฟังถ้อยคำของบิดาก่อนสมรส เชื่อฟังถ้อยคำสามีเมื่อสมรสแล้ว และเชื่อฟังถ้อยคำของบุตรชายเมื่อสามีตาย (ทวีป วรดิolk 2542 : 282) ชายจึงมีอำนาจเป็นใหญ่ ผู้หญิงจีนในสมัยโบราณจึงเป็นบุคคลชายขอบ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักประวัติศาสตร์หรือนักเขียนในสมัยโบราณพยายามจับผิดหาข้อบกพร่องหรืออาจจินตนาการเอาเองพระนางกระทำในสิ่งที่ผิดศีลธรรมเพื่อใส่ร้ายป้ายสีให้พระนางบูเช็กเทียนมีภาพลักษณ์ที่เสียหายมัวหมองจนไม่เหมาะที่จะเป็นจักรพรรดินี แต่หากพิจารณาในทางตรงข้ามจะพบว่าในยุคสมัยของพระนางนั้นแผ่นดินถึงนั้นเจริญรุ่งเรืองในหลาย ๆ ด้าน เช่น เศรษฐกิจ การเกษตร แสนยานุภาพทางการทหาร ยิ่งใหญ่กว่าบรรดาฮ่องเต้ที่มีเชื้อสายของราชวงศ์ถังในยุคหลัง ๆ ไม่ว่าจะเป็นฮ่องเต้ถังจงจง ฮ่องเต้ถังลุยจง ฮ่องเต้ถังเสวียนจง ฮ่องเต้ถังซู่จง ฮ่องเต้ถังเซี่ยนจง เป็นต้น พิจารณาให้ถ่องแท้แล้วหากพระนางบูเช็กเทียนไม่มีสติปัญญาที่จริงจังและประพฤติดนเลวเลพลดั่งคำกล่าวหาของนักเขียนในสมัยก่อน เด็กยืนเกียดขุนนางที่มากความสามารถทั้งเป็นขุนนางที่มีผู้ยกย่องว่าเป็นคนซื่อตรงคงไม่จงรักภักดี ทำงานรับใช้พระนางจนวาระสุดท้ายของชีวิต และถ้าหากไม่แน่ใจในคุณงามความดีของพระนางแล้ว คงไม่ทรงสั่งเสียว่าศิลาที่หน้าหลุมฝังศพไม่ต้องจารึกคุณงามความดีอะไรของพระนาง ให้ปล่อยว่างไว้เพราะทรงเชื่อว่าคนข้างหลังสามารถวิเคราะห์และเข้าใจได้เองว่าพระนางทรงเป็นคนเช่นไร และได้ทำอะไรบ้างเพื่อชาติบ้านเมือง จากข้อมูลทีวีเคราะห์มาข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า บทบาทพระนางบูเช็กเทียนในส่วนที่ให้โทษมักส่งผลกระทบต่อราชวงศ์ถัง ฮองเต้ ขุนนาง แต่ส่วนที่ให้คุณจะมีผลต่อราชวงศ์ถัง ฮองเต้ ขุนนาง บ้านเมืองและประชาชนด้วย จึงตั้งข้อสังเกตว่าด้านที่ให้โทษไม่มีผลกระทบต่อบ้านเมืองและประชาชน แต่ด้านที่ให้คุณกลับเป็นประโยชน์ต่อประชาชน

เมื่อกาลเวลาผ่านพ้นมาถึงยุคปัจจุบัน คนยุคใหม่ที่ได้รับอิทธิพลทางความคิดจากวัฒนธรรมตะวันตกในเรื่องสตรีนิยม ที่มีการเรียกร้องสิทธิของสตรีให้มีเท่าเทียมกับบุรุษ เพราะชายหญิงต่างมีสติปัญญา ความสามารถไม่ต่างกัน ดังนั้นสตรีควรมีสิทธิมีเสียงในทางสังคมและการเมือง มุมมองของนักเขียนที่มีต่อบทบาทของพระนางบูเช็กเทียนจึงเปลี่ยนไปในด้านให้คุณมากกว่าให้โทษ ซึ่งก็สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน ที่สตรีมีโอกาสดำเนินชีวิตอย่างเป็นตัวของตัวเอง สามารถเป็นได้ทั้งผู้นำและผู้ตามตามแต่สถานการณ์และความสามารถของแต่ละบุคคล

เอกสารอ้างอิง

กิตติมา อมรทัต(แปล). **จักรพรรดินีโหด**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยควอลิตี้บุ๊คส์, (2557).

คณะหนังสือพิมพ์สยาม(แปล). **บุเช็กเทียน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศรีปัญญา, (ม.ป.ป.).

จินโต(แปล). **ซีเตงซังกับซีกัง**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศรีปัญญา, (ม.ป.ป.). ตีพิมพ์ละครชุดจีน
เรื่องบุเช็กเทียนจอมนางเหนือแผ่นดิน

ตีพิมพ์ละครชุดจีนเรื่องบุเช็กเทียนนางพญาบัลลังก์ทองเขียนบทโดยPan Pu

เดชา นภดล.(แปล). **ซีกังตอนเช็กเทียน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิทยาการ, 2503.

ทวีป วรดิกล. **ประวัติศาสตร์จีน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. สำนักพิมพ์สุภาพใจ, 2542.

ทิพากรวงศ์,เจ้าพระยา(ผู้เรียบเรียง). **จีนบันกิม จีนเพงผู้แปล**. ชุดถึง เล่ม 4. กรุงเทพฯ:องค์การ
คำครุสภา ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์, 2510.

สุวรรณา สถาอานันท์. **กระแสน้ำปรัชญาจีนข้อโต้แย้งเรื่องธรรมชาติ อำนาจ และจารีต**.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

วีระชัย โชคมุกดา. **ประวัติศาสตร์จีน**. สำนักพิมพ์อียิปซี, 2557.

วุฒิชัย มูลศิลป์จำนงค์ และ อดิวัฒน์สิทธิ์(แปล). **วจนะขงจื้อ**. กรุงเทพฯ: บริษัทต้นอ้อ
จำกัด, 2533.